Ioan Groşan

PLANETA MEDIOCRILOR

EPISODUL 1. ACCIDENTUL.

În anul 2954, luna octombrie, ziua 3, astronauţii Ion Aciobăniţei, comandant, şi Vasile Amărăşteanu, pilot-telegrafist, decolaţi de la baza „Văratec”, de pe Neptun, într-un zbor de patrulare cu o navă „Romroyce”, pe o vreme senină, la orele 10,04 (ora locală), se rătăciră. La circa 10 minute după desprinderea de sol, pe când lua o frumoasă curbă deasupra craterului Vlaşca, pilotul observă că acul direcţiometrului rămâne înţepenit în dreptul indicatorului „Tot înainte” (Only ahead).

— Fi-v-ar licenţa a dracu’! – zise cu năduf Amărăşteanu şi trânti un pumn în bord. Acul, spre deosebire de alte dăţi, nu mai reveni însă spre stingă (Left). În acelaşi timp văzu uimit cum dunguliţa roşie din vitezometru creşte lin, dar ferm spre valori atinse numai atunci, la predarea licenţei, cu piloţii lor.

— Tovarăşe comandant! – spuse îngrijorat Amărăşteanu.

— Ce-i? – răspunse Aciobăniţei, care moţăia în fotoliul comandantului, cu capul în piept.

— Ia uitaţi-vă aici – zise Amărăşteanu —, direcţia s-a blocat, iar viteza creşte fără să-i fac nimic.

Aciobăniţei se şterse la ochi, se aplecă deasupra bordului şi privi.

— Da, văd – mormăi el. Trebuie să fie ceva... Ia vezi, nu te-ai pus cumva cu cotul pe vreo clapă sau manetă dintr-astea fără să-ţi dai seama?

— Ei, tovarăşe comandant!... răspunse jignit Amărăşteanu. Doar nu e prima oară când conduc!

— Adică pilotezi, spuse Aciobăniţei, că de condus eu conduc. E o nuanţă.

— Mă rog, pilotez – răspunse Amărăsteanu. Da’ acum ce facem?

— Frânează – spuse comandantul. Frânele merg? Pilotul încercă frânele. Mergeau.

— Merg – răspunse Amărăşteanu.

— Păi cum merg dacă nu ne oprim? – se enervă comandantul.

— Asta mă-ntreb şi eu – spuse tot mai tulburat pilotul. Poftim, am oprit şi motoarele şi viteza nu scade.

— Ia legătura cu baza! ordonă Aciobăniţei. Spune-le să ne dea instrucţiuni. Şi să trimită depanarea.

Amărăşteanu îşi puse căştile pe urechi, învârti butoanele, chemă baza: nimic. Numai pocnituri, paraziţi şi din când în când un post cu muzică turcească.

— Tovarăşe comandant – spuse el palid – nu reuşesc…

— Ia dă la mine! – zise comandantul cu un ton rău prevestitor şi-i smulse căştile pilotului de pe cap, apoi urlă în microfon. Baza! Mă, baza! Aici „Romroyce ilevăn” Răspundeţi, mă. lăsaţi tablele! Gigi, Relule, care eşti acolo? Răspundeţi, mă, c-avem un accident!

În eter – aceleaşi zgomote nedesluşite.

— Dom'le, ăştia sunt inconştienţi. – spuse cu mirare Aciobăniţei. Să vezi ce le fac la-ntoarcere.

„Dac-o să ne mai întoarcem”, cobi un gând înfiorat în mintea albă a pilotului.

— Tov. comandant, ştiţi ce cred eu? Cred c-am nimerit într-un câmp de acceleraţie spontană incontrolabilă (EVI).

— Ce-i aia? – întrebă comandantul.

— E un fel de taifun cosmic, magnetic, care ia totul cu el. Din cauza asta nu mai funcţionează nimic.

— Ce taifun, dom'le ce vorbeşti? Nu vezi c-afară e liniştit?

— Păi da, tovarăşe comandant, căci taifunul ăsta nu e vizibil, nu e cu ploaie şi vânt, e pe bază de unde electromagnetice.

Comandantul se uită chiorâş la pilot:

— Pe toate le ştii – mârâi el – da' să opreşti rabla asta, nu poţi. Câteva clipe rămaseră în tăcere. Viteza crescuse considerabil, nava începu să trepideze uşor.

— Şi-acuma ce stăm aşa? – făcu furios Aciobăniţei. Să facem ceva, să apăsam pe ceva! Ce-i cu butonul ăsta verde?

— E pentru aer condiţionat – răspunse pilotul – dar nu funcţionează.

— Mă şi miram să funcţioneze – zise comandantul. Da’ ăsta roşu pentru ce e?

— Pentru sandviciuri, în caz de avarie îndelungată în spaţiu.

— Şi funcţionează?

— Cred că da – răspunse pilotul.

Comandantul Aciobăniţei apăsă pe butonul roşu. Se auzi un hârâit, apoi de lângă buton se deschise în bord un capac şi-n cutia de sub el fură împinse din interior unul după altul două sandviciuri cu unt şi salam de vară. Comandantul luă unul şi gustă.

— E cu margarină, constată el şi-i dădu celălalt sandvici pilotului.

Mâncară în linişte. Nava continua să accelereze.

EPISODUL 2.

PARCĂ SE ZĂREŞTE CEVA

— Măi Amărăştene – zise într-un târziu comandantul Ion Aciobăniţei, uitându-se pe hublou —, tu ai mai nimerit vreodată într-un aşa hal de câmp?

— Niciodată, e prima oară – răspunse pilotul. „Şi poate ultima”, făcu iarăşi în mintea lui gândul cel rău. Mi-amintesc, când eram copil, că mă speria bunicul cu câmpul ăsta. „Dacă nu eşti cuminte, mă ameninţa el, te-arunc în câmp şi te duce.”

— Bunicu-tău era savant? întrebă comandantul.

— Da – răspunse pilotul. Aşa a şi murit.

— Păi de-aia te speria cu câmpu’ – zise comandantul. Bunicul meu era pădurar, mă speria cu un lemn. Adică nu numai mă speria, mă şi bătea cu el. Uite, vezi semnul de-aici? – îşi arătă comandantul ţeasta, unde se desluşea un mic loc fără păr. De la bunicul îl am.

Pilotul pipăi cu respect semnul cu pricina.

— Da’ nu-mi pare rău – spuse comandantul. A scos om din mine.

— Da – aprobă pilotul —, se vede.

— Mi s-a făcut din nou foame, o fi de la câmpul ăsta – zise comandantul. Oare dacă apăsăm, mai iese ceva?

— Nu ştiu – răspunse pilotul —, n-am mai apăsat niciodată a doua oară.

— Hai, apasă – spuse comandantul —, că n-o fi foc. Dacă mai vin două sandviciuri, le mâncăm şi le decontăm. Eu răspund.
Pilotul apăsă pe butonul roşu. Se auzi acelaşi hârâit şi-n cutia din bord fu împinsă o hârtie. Comandantul o luă şi o descifră. Era o poliţă de asigurare ADAS.
— Ia uite, dom'le ce şmecheri! – făcu el. În caz de avarie, îţi dau două sandviciuri şi după aia dacă vrei poţi să te asiguri.
Se uită pe hublou.
— Amărăştene – spuse el după o vreme —, a mai nimerit careva de-ai noştri într-un asemenea câmp?
— A nimerit, da, acum doi ani, unu' Stoenescu, c-o navă poştală.
— Ş i? – făcu Aciobăniţei.
— Şi nimerit a fost. Nu l-au mai găsit nici azi.
— Ce e şi omu'… – zise trist comandantul. Trăieşti, trăieşti, îţi faci datoria, îţi faci planu' şi dintr-o dată te-apucă un câmp din ăsta… Şi te duci…
— Aşa e – oftă pilotul. În faţa câmpului toţi suntem egali.
— Eu mâine trebuia să-mi pun parchet – zise comandantul. Chemasem şi meşteri de la centrală. Acuma parcă-i văz cum intră-n casă şi-ntreabă: „Da, tovarăşu' comandant unde-i?" Şi nevastă-mea, ce să zică: „L-a luat câmpu', tovarăşi…" Tu ai copii, Amărăştene?
— N-am – răspunse pilotul. Ştiţi… eu mai mult pe-aici… prin spaţiu…
— Ş tiu, ştiu – încuviinţă comandantul. Nici eu n-am. Acuma îmi dau seama ce prost am fost. Măcar numele să-mi fi rămas, că altceva…
— Mie mi-au rămas douăzeci de ari eu porumb 14 în Valea Dragonului – zise Amărăşteanu.
— Ţi-au dat şi ţie atunci lot ajutător? – se miră comandantul. Nu ştiam.
— Da, eram la praşila-ntâi. Însă acum… Sunt curios cui o să repartizeze lotul după mine.
— Precis lui Dumbrăveanu – zise Aciobăniţei. Are pe socru-său la „îmbunătăţiri funciare". I-l îmbunătăţeşte şi i-l dă.
Amărăşteanu căzu pe gânduri. Căzând pe gânduri, ochii îi căzură din întâmplare pe vitezometru.

— Ia priviţi, a scăzut mult viteza! – spuse el cu însufleţire. Poate că scăpăm.

Comandantul se uită la indicativ, apoi se uită pe hublou.

— Da, ai dreptate. Şi parcă se şi zăreşte ceva în faţă.

— Într-adevăr, în neagra noapte cosmică se desluşea pâlpâind o veselă luminiţă.

EPISODUL 3.

FĂRĂ TITLU

Cu cât lumina se apropia mai mult, cu atât speranţele celor doi creşteau. În plus, pentru prima oară de când se rătăciseră în câmpul de acceleraţie spontană incontrolabilă (EVI), comenzile navei funcţionau normal. Se aprinseră până şi beculeţele de pe ecranul jocului de oină la computer, pentru nevroze în spaţiu. De bucurie, ignorând abţibildul cu „No smoking” lipit pe hublou, pilotul-telegrafist Vasile Amărăşteanu îşi aprinse o ţigară „Cosmonaut” cu înlocuitori de tutun. Comandantul Aciobăniţei nu păru să observe abaterea. Era preocupat să urmărească lumina spre care se îndreptau.

— Ce să fie? – zise el. Vreo staţie interplanetară a ălora?

— Nu cred – răspunse Amărăşteanu. S-ar auzi muzică.

— Atunci să fie a ălorlalţi?

— Nici asta – zise pilotul. S-ar auzi marşuri. Dacă bine-mi dau seama, nu pare a avea lumină proprie. Cred că e mai degrabă luminată de ceva din exterior, ca Pământul. E planetă.

— Ce planetă? Ce vine după Neptun? – întrebă comandantul.

— Nu, nu e planetă din sistemul nostru, nu seamănă, uitaţi-vă, cu niciuna de pe la noi.

— Da, dom’le, e mai mult pătrată decât rotundă – zise Aciobăniţei. Tu ai fost la reciclarea din martie?

— Da, am fost – răspunse pilotul.

— Şi nu v-au spus nimic despre planetele astea cubice?

— Nu – zise Amărăşteanu. Reciclarea a fost despre orz.

— Păi sigur – făcu Aciobăniţei – pe ei îi doare orzul, şi noi uite cu ce ne confruntăm. Să-ţi spun drept, eu nici n-am auzit despre planetele cubice. Sunt mai bătrân, am prins învăţământul cu planete rotunde, dar vouă, ăstora mai tineri, trebuia să vi se spună.

— Am avut la institut un curs facultativ despre ele.

— Şi ce v-au spus?

— Ce să ne spună? Că sunt cubice şi că nu trebuie să ne temem de ele – răspunse pilotul.

— Aoleu! – făcu Aciobăniţei. Înseamnă că e rău de tot. Nouă tot aşa ne spuneau la-nceput de O. Z. N.-uri şi-ai văzut ce-a ieşit. Ne-au luat ca din oală.

Se uitară înfricoşaţi la planeta colţuroasă spre care erau atraşi ca de-un magnet.

— Să-ncerc să iau legătura cu dânşii? întrebă şovăitor pilotul.

— Ştiu eu? – zise comandantul. Să nu se interpreteze… Lasă-i mai bine pe ei să ia legătura cu noi.

Dar nimeni nu-i chemă. Ajunseră acum destul de-aproape de suprafaţa uşor vălurită a unei feţe a planetei cubice. Se zăreau deja liniile sinuoase ale râurilor, petele brune şi verzi ale ogoarelor, cele albăstrui-lucitoare ale lacurilor.

— Poţi să frânezi sau să mă mai gândesc o dată la cine mi-a fost drag? – întrebă comandantul.

— Pot – zise pilotul. Frânele merg.

— Nu se vede nici o localitate – spuse Aciobăniţei. N-o fi locuită.

— Şi lanurile astea? – arătă pilotul.

— Or fi lanuri sălbatice – spune comandantul.

— Ce fac, aterizez? – întrebă pilotul.

— Dacă tot am venit până aici:

Lăsându-se lin pe cele şase picioare metalice, nava „Romroyce” atinse solul în mijlocul unui câmp înverzit, întins.

— Ia vezi – zise comandantul – au atmosferă? Pilotul îşi luă căştile de la ureche, deschise hubloul şi scoase capul cu precauţie afară.

— Au – anunţă el, inspirând. Se poate trăi.

Îşi dezlegară centurile de siguranţă, ieşiră din scaune, deschiseră uşa şi puseră scara rabatabilă. Primul coborî comandantul, nu înainte de a arunca priviri cercetătoare în jur.

— Pământ, dom’le, ca la noi! – zise el, încercând cu vârful piciorului solul.

— Şi tot orz – spuse pilotul, aplecându-se deasupra firelor răsărite.

— Ai zice că suntem acasă – spuse comandantul.

— Da, numai că vedeţi, tovarăşe comandant, ce orizont limitat au. Planeta e mult mai mică decât Terra.

— Nici n-o fi planetă, o fi satelit. Satelitul agricol al cuiva. Alo! – strică comandantul. E cineva pe-aici?

Nu se auzi nici un răspuns. O stea roşiatică, mai mică decât soarele, stătea deasupra lor. Comandantul dădu înconjur navei, care semăna cu o combină gata de secerat, apoi se aşeză la umbra ei.

— Nici nu-i rău, la urma urmei – zise el, luând un fir de orz între dinţi. Să fi avut nişte slănină şi ceapă, mai că mi-ar fi părut bine că ne-a luat câmpul ăsta. În fond, după atâta muncă, avem şi noi dreptul la un accident.

EPISODUL 4.

FARMECUL DISCRET AL NEŞTIINŢEI

Trecu un sfert de ceas. Pe câmpul uşor curbat din cauza volumului redus al planetei necunoscute nu se arăta nimeni.

— Nu ţi se pare că te simţi mai uşor? – întrebă comandantul Aciobăniţei. Uite, am acum impresia că nu-s mai greu decât eram pe vremea când intrasem ucenic la uzinele „Odobleja”.

— E şi normal – răspunse pilotul Amărăşteanu. Planeta fiind mai mică, scade şi gravitaţia.

— Bine, bine, scade gravitaţia – spuse comandantul —, dar de ce să scad şi eu?

Pilotul îl privi cu respectuoasă uimire.

— Cum de ce? Greutatea dumneavoastră o simţiţi în funcţie de mărimea forţei gravitaţionale.

— Să-ţi spun drept, că suntem numai noi doi şi cine ştie dacă vom putea pleca vreodată de-aici – zise mai încet comandantul – eu niciodată n-am înţeles prea bine cum vine cu gravitaţia asta. Să nu mă judeci greşit: formula o ştiu, teoretic cunosc chestia, am şi predat-o odată, la seral; însă eu vorbesc de fenomen în sine. De unde vine, dom’le gravitaţia, poţi să-mi spui?

— Din cauza forţei magnetice a Pământului, corpul dumneavoastră este atras…

— Ete, scârţ! – făcu Aciobăniţei. Da’ magnetismul de unde vine? Cine-l provoacă?

— Tovarăşe comandant, vă rog frumos – se înroşi deodată pilotul —, dumneavoastră cred că vreţi să-mi verificaţi nivelul ateist-ştiinţific… Nu e cazul, să ştiţi… pot dovedi, sunt fiu de ţărani simpli, cu carte, pentru mine teoria lui Oparin e sfântă,

adică nu sfântă, nu acesta e cuvântul, ci corectă, o teorie corectă… la un moment dat, în spaţiul primar, sub acţiunea descărcărilor electrice, conglomerate de molecule…

— Lasă, dom'le moleculele, că nu despre asta e vorba! – se răsti comandantul, sculându-se într-o rână. Parcă eu nu sunt fiu de ţărani! Sunt fiu de ţărani şi mai simpli ca ai tăi, simpli de tot! Toţi suntem fii de ţărani, c-altfel cum am fi ajuns în spaţiu? Eu vorbeam cu tine ca de la om la om, să-mi explici şi mie cum vezi tu anumite treburi…

— Ş i dacă eu explic ca om şi dumneavoastră receptaţi ca să mă scuzaţi, comandant?

— Nu este cazul – spuse Aciobăniţei, luând o mină jignită.
Pilotul îl mai privi o dată bănuitor, apoi spuse:

— Sincer să fiu, tovarăşe comandant, există anumite fenomene, gravitaţia, de pildă, cu justeţe adusă de dumneavoastră în discuţie, sau învârtitul în neştire pe aceeaşi orbită, care, analizate băbeşte, până la capăt, sunt inexplicabile. Cum se-nvârt sateliţii, ştiu. De ce, cu ce scop; cui foloseşte asta, mie-mi scapă. Plus că mai există cazul acela ciudat din Galaxia Gutenberg unde în jurul unui satelit pitic, nenorocit, se-nvârte o întreagă planetă.

— Da, dom'le – se-nsufleţi comandantul – sunt atâtea probleme nesoluţionate, că dacă stai să cauţi mereu la ele, te apucă damblaua! Drept să-ţi spun, nu ştiam că gândeşti atât de bine. Ai făcut la zi sau la seral?

— La seral – răspunse pilotul. La zi n-am putut, iar la nocturn nu mai erau locuri.

— Dom'le, se ridică la seral nişte generaţii, mai mare dragul! – spuse entuziast comandantul. La zi sunt numai d'ăştia, tocilari, iar la nocturn, ce să mai vorbim!… Dacă nu poţi să-i bagi omului minţile în cap ziua, crezi c-o să reuşeşti noaptea? E un experiment nereuşit, după părerea mea; şi degeaba vrei tu…

— Ia staţi puţin! – făcu pilotul, ascultând. Se-aude ceva.
Comandantul ciuli urechile. Se auzea într-adevăr un zgomot crescând, un fel de duduit. După un minut, îi zăriră şi sursa.

— Ei, drăcie! – exclamă comandantul.
De după un pâlc de salcâmi din capătul lanului cu orz se ivi, venind spre ei, un tractor.

EPISODUL 5.
TRACTORISTUL

Când tractorul ajunse cam la treizeci de metri, uimirea celor doi pământeni, în loc să scadă, spori: la volanul autovehiculului nu stătea nimic care să sugereze o fiinţă extraterestră, nimic din ceea ce văzuseră pe Marte, pe Venus sau pe video, ci pur şi simplu un om ca ei, poate puţin mai mic. Se vede treaba că uimirea eroilor noştri era pe deplin împărtăşită şi de conducătorul tractorului care, uitându-se la strălucitoarea navă „Romroyce” şi la siluetele pământenilor, rămase pur şi simplu cu gura căscată. Trecură astfel câteva clipe lungi. Niciunul din ei nu îndrăznea să facă sau să spună ceva. Comandantul Aciobăniţei avu chiar impulsul să se-ntoarcă şi să se refugieze în goană în navă, dar îşi aduse aminte de repetatele instructaje în care li se atrăsese atenţia că orice întâlnire de gradul trei, dacă e bine condusă, poate contribui la sporirea prestigiului staţiei în cosmos, nemaivorbind de evidentele avantaje materiale ce pot apărea dacă se ajunge la ideea unor schimburi. Aşa că, învingându-şi teama viscerală, îşi drese glasul şi spuse tare salutul cosmonauţilor de pretutindeni:

— Tot învârtindu-vă!

— Să trăiţi – răspunse tractoristul.

„Hait! – gândi Aciobăniţei. Ăsta n-a fost în spaţiu, nu ştie saluta. Sau poate nu vrea”.

— Suntem de pe Terra – spuse el mai departe – şi militām ca orice planetă, fie ea mai mare sau mai mică, să se-nvârtă în jurul cărui astru doreşte. Dumneavoastră pentru ce militaţi?

Cel de la volan păru că se gândeşte câteva momente, apoi răspunse:

— Ce să facem?

— Să militaţi! Dumneavoastră nu militaţi?

— Ba militām, dar nu tot timpul.

— Parc-am fi nimerit iarăşi la noi – şopti comandantul către pilotul Amărăşteanu, apoi zise tare către tractorist: Nu vă supăraţi, ce planetă este aceasta?

— Planeta Mediocrilor – răspunse omul.

— Planeta Mediocrilor? N-am auzit de ea – zise Aciobăniţei.

— Nu e de mirare – spuse tractoristul. Suntem complet marginalizaţi.

— Puteţi coborî puţin? – întreabă comandantul. Venim de pe Pământ, nu vă fie frică.

Tractoristul şovăi o clipă, apoi opri motorul şi sări de pe scaun jos în lan, apropiindu-se prudent.

— Aciobăniţei Ion, comandant de navă – spuse Aciobăniţei, întinzând mâna. El e tovarăşul meu, pilotul Amărăşteanu Vasile.

— K. M. 273 – răspunse tractoristul, dând mâna.

— Am fost luaţi de un câmp de acceleraţie spontană incontrolabilă – spuse Aciobăniţei – şi ne-am rătăcit, nimerind aici. Din ce sistem solar, din ce galaxie face parte planeta dumneavoastră?

— Nu ştiu, sincer să vă spun. Eu mai mult cu… – făcu tractoristul, arătând orzul,

— Frumos orz! – zise comandantul.

— Da, anul ăsta a ieşit ca lumea – spuse K. M. 273.

— Cu cât daţi kilogramul? – întrebă Aciobăniţei.

— Nici asta n-aş putea să vă spun exact. Tovarăşii mei de la sediu se ocupă cu preturile.

— Locuiţi mulţi pe planetă?

— Destui – răspunse tractoristul.

— Văd că semănăm – spuse comandantul. Avem, din câte se pot observa, aceeaşi structură: nas, gât, urechi, trunchi, mâini, picioare.

— Asta m-a mirat şi pe mine când v-am zărit – zise K. M. 273. Noi credeam că suntem singuri în Univers.

— Care noi? – întrebă Aciobăniţei.

— Noi, mediocrii – răspunse tractoristul.

— Dar toţi sunteţi mediocri pe planeta asta? – întreabă Amărăşteanu.

— Bineînţeles, dacă trăim aici! – spuse K. M. 273. Voi, dacă trăiţi pe Pământ, nu sunteţi toţi pământeni?

— Şi cum v-aţi dat seama că suntem de altundeva?

— După navă – zise tractoristul. Noi n-avem aşa ceva.

— Voi nu puteţi zbura? – zise Amărăşteanu.

— Avem vreo trei avioane, dar sunt mai mult în reparaţie.

— Femei aveţi?

— Nu-i o problemă – răspunse tractoristul.

— Şi cum trăiţi? Cum sunteţi organizaţi?

— De trăit, trăim cum putem, dar de organizat suntem organizaţi foarte bine. Asta ne şi face să rezistăm, pentru ca altfel solul e cam sărac.

EPISODUL 6. DISCUŢIA CONTINUĂ

— Vasăzică, mediocri… – medită comandantul Aciobăniţei. Asta înseamnă că nu gândiţi prea mult?

— Nuuu – răspunse tractoristul. Cum să nu gândim?! Gândim de ne trec sudorile, dar gândim greşit.

— Înţeleg – spuse comandantul. Nu gândirea vă lipseşte, ci finalitatea ei.

— Cum aţi spus? – făcu tractoristul.

— Că de gândit gândiţi, dar nu prea ştiţi de ce gândiţi – zise Aciobăniţei.

— Cam aşa ceva, eu oricum nu mă prea pricep – spuse tractoristul. Eu, dacă-mi fac datoria, n-am treabă, sunt liniştit.

— Dar aţi încercat să gândiţi nu numai individual, ci şi-n grup? Unde-s doi, gândirea creşte spuse pilotul Amărăşteanu.

— Păi numai în grup gândim – răspunse tractoristul. Avem cursuri de gândire, marţea şi joia.

— Totuşi, nu-mi vine să cred – spuse comandantul Aciobăniţei. Chiar toată lumea e mediocră aici la voi? Nu e unul mai răsărit?

— Păi dacă ar fi, nu l-am şti noi? – zâmbi sceptic tractoristul. Suntem o mână de oameni, ne cunoaştem între noi. Credeţi că nu ne-am bucura să se ridice unul şi să zică, măi băieţi, uite cum gândesc eu… Dar se înalţă careva? Nici pomeneală!

— Şi femeile sunt mediocre? – întreabă Amărăşteanu.

— Femeile sunt mediocre rău de tot – răspunse tractoristul. O ecuaţie nu pot face.

— Şi copiii?

— Copiii sunt mediocri, da-s drăguţi. Copii, ce poţi să zici…

— Aţi spus c-aveţi trei avioane – zise comandantul. Pe astea cine le-a proiectat, cine le-a construit?

— Nişte extramediocri – spuse tractoristul. Au nimerit la noi, aşa ca dumneavoastră, întâmplător, acum vreo sută de ani, probabil din cauza unor defecţiuni. Au tot încercat ei să le repare, să poată pleca de unde-au venit, dar n-au reuşit. Eu nu i-am mai apucat, dar îmi spunea tata ce trişti erau că trebuie să rămână aici. Au vrut să ne-nveţe măcar să construim şi noi aparate de-astea, şi-au bătut capul ani în şir. Credeţi că s-a prins cineva? Nimeni! Tuturora le era o milă de ei! Vă daţi seama în ce chinuri groaznice au murit toţi şase? Nici o fiinţă

inteligentă lângă ei! Acum avioanele sunt ruginite, se joacă puştii şi femeile prin ele.
Comandantul şi pilotul se uitară speriaţi unul la altul.

— Dar ce, se pleacă greu de la voi? – făcu Aciobăniţei.

— Eu nu ţin minte să fi plecat careva şi nici tradiţia noastră orală nu pomeneşte aşa ceva. A mai căzut unul o dată cu o farfurie zburătoare – spuse tractoristul —, dar n-a mai avut ce face: aici a murit, ca sculer-matriţer.

— Să zicem că nu putem pleca – făcu tot mai palid comandantul. Dar viaţa cum e aici, cum se trăieşte?

— Din partea asta, să n-aveţi probleme – spuse tractoristul. Viaţa e minunată, trăim foarte corect. Dacă o să vă faceţi treaba bine, n-o să vă-ntrebe nimeni de ce nu sunteţi mediocri.

EPISODUL 7.
LA CANTINĂ

În clipa aceea, peste întregul lan, plutind în forţă, se auzi apelul: „Toată lumea la masă!' Cei doi pământeni tresăriră, uitându-se în jur.

— Ce-a fost asta? – întrebă comandantul Aciobăniţei.

— E difuzorul nostru cu rază lungă de acţiune – spuse, neascunzându-şi mândria, tractoristul. Patru ani am muncit la el, da' te scoală şi din morţi. Veniţi şi dumneavoastră, e ora mesei, o să-i cunoaşteţi şi pe alţi tovarăşi de-ai mei.

Tractoristul o luă înainte. Cei doi pământeni, după un schimb îngrijorat de priviri, porniră după el. K. M. 273 urca în cabină, aşteptă până Aciobăniţei şi Amărăşteanu se căţărară pe una din treptele laterale de acces şi porni tractorul, întorcându-l spre un dâmb din capătul lanului. Motorul duduia îngrozitor, se gripa, hârâia, scotea fum.

— Cam mediocru motorul! – strigă Amărăşteanu spre cabină.

— Da, da, e bun, merge! – răspunse tractoristul, săltând cu însufleţire în scaun.

Ajunseră pe culmea dâmbului. De-acolo pământenii noştri zăriră de cealaltă parte, jos în vale, un soi de hangar lung, de lemn, spre care se îndreptau din toate părţile zeci de bărbaţi voinici, scunzi, stăpâni pe soartă, şi mame şi copii şi fete mediocre drăguţe, cu basmale multicolore fluturând în vânt. Bătrâni erau mai puţin, în schimb toţi erau foarte vânjoşi.

— E cantina noastră, cantină fruntaşă – spuse tractoristul când ajunseră lângă hangar. Acum trebuie să vă duc responsabilului.
Sări jos din cabină şi se apropie de un mediocru blond, tânăr, caro se spăla la o cişmea.
— Salut, măi PQ paişpe! – zise tractoristul. Unde-i responsabilul?
— Cred că la ciorbe – răspunse blondul. Da' ce-ai cu el?
— Am găsit în orz doi extramediocri – zise vesel tractoristul.
— Prost să fii, noroc să ai – zise blondul. Te-ai învârtit de-o liberă. Ai putea astăzi să-mi dai mie prăjitura.
— Da' ce, tu mi-ai dat-o atunci când i-ai găsit p'ăia trei în porumb? – făcu tractoristul, apoi se-ntoarse spre cei doi pământeni care aşteptau stânjeniţi mai în spate: Poftiţi încoace, vă rog!
O luară printre cişmele spre un grup de cazane masive în jurul cărora roboteau câţiva mediocri îmbrăcaţi în halate albe. Cei veniţi de la câmp îi priveau curioşi şi cu vie simpatie pe eroii noştri care, cu un cap mai înalţi decât toţi, se vedeau cât rolo că nu sunt de prin partea locului. În special femeile şi fetele mediocre îi urmăreau cu coada ochiului şi şuşoteau între ele, ba chiar una mai îndrăzneaţă, pistruiată, strigă în urma lor „Găliganii", atrăgându-şi însă o palmă zdravănă după ceafă din partea unui mediocru morocănos, îndesat, probabil soţul sau vreun responsabil, în hangarul uriaş, comandantul Aciobăniţei văzu în treacăt numeroase mese şi laviţe din scânduri acoperite cu hârtie albă, curată, farfurii şi tacâmuri de aluminiu şi gândul îi fugi înduioşat spre nunta lui întâmplată cu-atâta timp în urmă într-un sat din Teleorman, tot într-un cadru asemănător, pe vremea când nu era decât instructorul cercului de rachetomodele din localitate, unde o şi cunoscuse pe nevastă-sa, Gica, fată simplă, sănătoasă, din părinţi sărmani, rachetomodelista nr. 1, Number one, cum îi plăcea lui s-o strige. „Number one, ia vino-ncoace şi spune-mi tu cine-a fost Ţiolkovski" şi Gica venea… Eh, alte vremuri, el evoluase rapid, de la rachetomodele la rachete, de la rachete în Cosmos, în imponderabilitate. În imponderabilitate fusese făcut comandant, nu se putea plânge. Şi uite acum unde ajunsese: la mediocri.

EPISODUL 8.

RESPONSABILUL
Tractoristul se opri lângă un omuleţ rotofei, chel, cu ochelari pe nas, care şedea pe un scăunel lângă una din oalele acelea uriaşe şi tocmai gusta cu precauţie dintr-un linguroi.

— Să trăiţi, tovarăşe responsabil! – zise tare tractoristul. Mă iertaţi că vă deranjez, dar am prins în orz doi extramediocri.
Responsabilul îşi ridică privirea din linguroi şi se uită pe deasupra ochelarilor la cei doi pământeni, apoi la tractorist.

— Din ce brigadă faci parte? – îl întreabă el pe K. M. 273.

— Din brigada a cincea – răspunse tractoristul.

— Şi-atunci ce căutai la orz? – zise responsabilul cu un licăr de triumf în pupile. Brigada a cincea trebuia să fie la ovăz.

— M-au trimis după bujii la bază, s-au stricat şase tractoare – răspunse K. M. 273.

— Astea-s cioace, măi – zise responsabilul. Pe mine nu mă duci. De la o vreme, de când se dau libere, toţi umblaţi după extramediocri. Acuma ai vrea şi tu să stai o zi cu burta la soare, ai?

— Păi, după lege, aş avea şi eu dreptul… zise şovăitor tractoristul.

— Legea noi o facem, noi o schimbăm, să-ţi fie clar – zise responsabilul.

— S-a schimbat cumva între timp? – întreabă K. M. 273.

— Încă nu – spuse cu oarecare regret responsabilul. Hai, du-te, ai prima duminică liberă. Şi să nu te mai prind în orz când trebuia să fii în ovăz, că te mut cu prima ocazie la insecticide.
O umbră de spaimă trecu pe chipul tractoristului care salută şi plecă. Responsabilul atârnă linguroiul alături pe un suport, îşi scoase ochelarii aburiţi de ciorbă, şi-i şterse, îi puse înapoi pe nas şi privi spre pământeni.

— Ş i voi, măi băieţi – spuse el într-un târziu, cu oboseală în glas – cum mama dracului aţi nimerit tocmai aici? Ce să fac eu cu voi? De unde sunteţi?

— De pe Terra – răspunse comandantul Aciobăniţei.

— Măi băieţi, nu ştiu unde vine asta, da’ aici la noi se munceşte, nu glumă. Ce ştiţi să faceţi?

— Noi suntem cosmonauţi – răspunse Aciobăniţei – noi…

— Noi suntem mediocri – îl întrerupse responsabilul – şi tragem de ne ies ochii de dimineaţă până seara. Să nu-mi

spuneţi că ştiţi zbura, mersi. La noi zboară păsările, insectele şi patru zmee. Restul muncim.

— Şi noi ştim să muncim – spuse pilotul Amărăşteanu. De pildă, eu pot oricând să conduc un tractor, de-acolo m-am ridicat.

— Tractorişti avem destui – spuse responsabilul. Toţi vor mai nou să se facă tractorişti, parc-a dat strechea-n ei. S-au prins că e mai uşor pe patru roţi decât pe două picioare. Nu de tractorişti, ci de cosaşi avem nevoie. Ştiţi cumva să cosiţi? Oameni v-aţi face.

Comandantul şi pilotul se uitară descumpăniţi unul la altul,

— Sau dacă v-aţi pricepe la tinichigerie – continuă mediocrul – încă ar fi o treabă. Ducem mare lipsă de tinichigii.

În clipa aceea de responsabil se apropie o fetişcană rumenă în obraji, cu un bust zdravăn, extramediocru.

— Tovarăşe responsabil – ciripi ea cu vioaie familiaritate, nu fără să se uite pe furiş la pământeni – să mai pun ceva în ciorbă?

— Da – zise comandantul fără să întoarcă privirea —, mai pune nişte apă, mai avem doi la masă.

EPISODUL 9. POFTĂ BUNĂ!

După ce sfârşi de supravegheat personal câteva mici operaţii de dregere şi conturare pe deplin a gustului ciorbei, aruncând cu mâna lui câţiva pumni de pătrunjel proaspăt în domolul clocot final, responsabilul le făcu semn celor doi pământeni să-l urmeze, îndreptându-se spre uriaşul hangar unde aşteptau, frumos aşezate la mese şi jucându-se nerăbdător cu lingurile de aluminiu, fiinţe mediocre. La apariţia lui, clinchetul vesel încetă şi se aşternu o respectuoasă linişte.

— Aveţi aici doi extramediocri – spuse cu acelaşi glas jos, morocănos, responsabilul. Până se va vedea ce e cu ei, va rog să-i primiţi în colectiv, să-i ajutaţi să se integreze rapid modului nostru de viaţă, să-şi depăşească tracul inerent ajungerii pe o nouă planetă şi aşa mai departe. Aveţi experienţă în acest sens, parcă şi anul trecut aţi primit un saturnian, nu?

— Da – răspunse mulţimea.

— Mai e aici? Unde e? – întrebă responsabilul.

— La insecticide – spuse mulţimea.

— Vedeţi, deci s-a adaptat – zise responsabilul. Să-i trataţi în aşa fel încât, pentru început să se simtă ca acasă. Cam asta ar fi. Sunt întrebări?

— Unde vor dormi? – se auzi o voce din fund.

— Deocamdată suntem la amiază, mai e până să se pună această problemă – spuse responsabilul. Şi nu înţeleg, dacă aceasta e o problema reală, de ce o ridici numai dumneata singur, de ce n-o ridică toată lumea?

— Unde vor dormi? – întreabă mulţimea.

— Acolo unde se doarme: în dormitor. Se vor aduce încă două paturi. Altceva?

— Altceva nimic – spuse mulţimea.

— Atunci, poftă bună! ură responsabilul şi, fără să mai scoată o vorbă, se-ntoarse pe călcâie şi se îndepărtă.

Cei doi pământeni rămaseră în picioare, pradă privirilor curioase a mai bine de o sută de perechi de ochi mediocri. Comandantul Aciobăniţei simţi că-l încearcă aceeaşi senzaţie de stinghereală ca atunci, demult, în tinereţe, când la un curs de perfecţionare fusese scos brusc la tablă să rezolve un raport dificil între randamentul muncii cu gravitaţie şi randamentul muncii cu imponderabilitate şi din buzunarul din spate al pantalonilor îi căzuse, spre stupoarea comisiei, un „Paris-Match” vechi.

— Poftiţi aici, vă rog – spuse un mediocru slab, în vârstă, trăgându-se şi făcându-le loc lângă el pe banca de scândură. Aciobăniţei şi Amărăşteanu se aşezară.

— Imediat o să vă aducă şi farfurii şi tacâmuri – spuse mediocrul în vârstă – şi, dacă doriţi, pot să vă dau ardeiul meu iute. Ştiţi, eu am probleme cu… şi arată spre stomac.

— Vă mulţumesc – spuse încet comandantul Aciobăniţei —, sincer să fiu, îmi place ardeiul iute.

— Poftiţi şi ardeiul meu – spuse deodată, de peste masă, cu simplitate, o mediocră tânără, pistruiată, însă nu urâtă.

— Vă mulţumesc, o să-l dau tovarăşului meu, şi lui îi placezise Aciobăniţei.

Mediocrul în vârstă se aplecă spre vecinul lui din dreapta, îi şuşoti ceva la ureche, iar acesta, la rândul lui, făcu la fel cu vecinul său. Ca urmare a acestor şoapte şi murmure neclare întinse în tot hangarul, în faţa pământenilor începură să sosească, daţi din mână în mână, zeci de ardei iuţi. Înaintea acestei emoţionante dovezi de simpatie, comandantului

Aciobăniţei aproape că-i dădură lacrimile. „Măcar dac-am fi avut nişte pixuri sau nişte brichete, să le dăm şi noi”, gândi el cu amărăciune.

— Suntem de-a dreptul copleşiţi… nu trebuia… – spuse încet Aciobăniţei către mediocrul în vârstă – aţi renunţat toţi la ardei pentru noi… sunteţi foarte drăguţi…

— Nu vă faceţi probleme. Noi toţi suferim cu stomacul – şopti mediocrul – nu putem mânca ardei iute.

EPISODUL 10. CIORBA

În timp ce ardeii iuţi continuau să se îngrămădească în faţa celor doi pământeni, fetişcana mediocră zdravănă, pistruiată, ce părea a fi bucătăreasă, se apropie de hangar şi lăsă eroilor noştri două linguri şi două furculiţe.

— Cuţite nu se dau? – întrebă încet comandantul Aciobăniţei pe mediocrul în vârstă, după ce fetişcana se depărtă.

— Cui prodest? – răspunse surâzând cu tristeţe bătrânul mediocru. Ce să tăiem?

— Ş tiţi latină? – spuse uimit pilotul Amărăşteanu. Se face aici latină?

— O, nu – răspunse senectul mediocru. Când eram mic, tata, care era pândar, a prins un extramediocru căzut pe lotul de căpşuni. Pe vremea aceea extramediocrii nu erau repartizaţi pe lângă instituţii, ca acum, erau lăsaţi pe lângă familiile care-i prindeau. Tipul găsit de tata ştia latina, teorema lui Pitagora, teorema lui Kant-Laplace, teoria literaturii, WM-ul austriac, 4-3-3-ul olandez, mă rog, o mulţime de minunăţii.

— Şi v-a învăţat pe dumneavoastră toate astea? – făcu Amărăşteanu.

— Eram un copil mediocru, nu prea s-a prins nimic de mine

— răspunse bătrânul mediocru. Eram bâtă la declinări, la deposedări, la parabole. Tot ce-am reţinut au fost câteva expresii şi proverbe care se potriveau la situaţia de la noi: „Cui prodest”, „Ex nihilo nihil fit”, „Aut Caesar, aut nihil”, „Vae victis”.

„Eu nici pe astea nu le ştiu, gândi eu amărăciune pilotul Amărăşteanu. La orele de latină din liceu eram la plivit.”

— Ş i ce s-a întâmplat cu extramediocrul? – întrebă Amărăşteanu.

— Nimic – răspunse bătrânul. A predat aritmetica la şcoala de lângă lotul de căpşuni. A predat până-a murit.
Fu adusă, pe un cărucior cu roţi din lemn, ciorba. Farfuriile încăpătoare de aluminiu erau trecute din mână-n mână spre fetişcana pistruiată care, eu o mişcare dibace, le umplea până la semnul scrijelit pe interior şi le dădea înapoi. Cu prudenţă, comandantul Aciobăniţei cufundă lingura în lichidul roşietic, o duse la buze şi gustă: nimic. Nimic deosebit. Avea un gust cu nimic deosebindu-se de alte gusturi obişnuite de ciorbă.

— Ce ciorbă e asta? – întrebă Aciobăniţei.

— Ciorba nr. 3 – răspunse tânăra mediocră de vizavi, înfulecând deja cu poftă.

— Şi – spuse comandantul răscolind cu atenţie prin farfurie

— pe ce bază e făcută?

— Cum pe ce bază? – spuse uşor contrariată tânăra. Pe bază de reţetă.
Comandantul Aciobăniţei mai învârti de vreo două-trei ori prin farfurie, căutând un semn caracteristic, vreun morcov, o legumă recognoscibilă, ceva.

— Dar reţeta propriu-zisă – întrebă el – pe ce se bazează în principiu?
La auzul acestor cuvinte, lingurile câtorva mediocri care erau aşezaţi în apropierea pământenilor încremeniră în aer. Tânăra comeseană de vizavi, fără să ridice ochii din farfurie, spuse încet:

— Reţetele nu ţin de competenţa noastră. Noi avem datoria să mâncăm. Şi v-aş sfătui şi pe dumneavoastră să faceţi la fel dacă nu vreţi să vă treziţi mâine-poimâine cu ciorba nr. 4.

EPISODUL 11. FELUL DOI

De voie, de nevoie, de lehamite şi de foame, comandantul Ion Aciobăniţei şi pilotul Vasile Amărăşteanu consumară în cele din urmă, în mod tacit, fără sorbituri pofticioase, ciorba nr. 3, având tot timpul senzaţia incomodă că nu ştiu ce înghit. Vădita lor stinghereală nu prea era băgată în seamă de mediocrii din jur, care mâncau grăbiţi, parcă mulţumiţi cu simplul fapt că pun ceva în gură.

— Mă-ntreb – zise cu glas scăzut pilotul Amărăşteanu către superiorul său – ce-o să ne dea la felul doi.

— Felul doi? – făcu mediocra pistruiată. Ce zi e astăzi?

— Marţi – spuse surprins Amărăşteanu.

— Dacă e marţi, e varză – răspunse pistruiata. Luni, marţi, miercuri, joi şi vineri se dă varză călită. Sâmbătă şi duminică ni se rezervă surprize.

— Ce surprize? – întrebă comandantul Aciobăniţei.

— Cartofi – răspunse pistruiata. Dar sunt sâmbete când ni se rezervă surpriza să ni se dea tot varză.

Nu peste mult timp fu adusă, într-adevăr, varza. Comandantul Aciobăniţei luă hotărârea să nu şovăie şi să guste primul din linguroiul de varză pe care trupeşa bucătăreasă i-l răsturnă în castron.

— Nu e rea – îşi informă el, oarecum ierarhic, subalternul. E călită bine.

— Da – aprobă pistruiata. E călită foarte bine. E un tip special de varză, călită să reziste la ger, la secetă, la orice boală. Fierbe câte 6 ore. Numai noul soi de cartofi mai rezistă atâta. Ca să-i mâncăm la surpriza de sâmbătă, se fierb de vineri şi, vă daţi scama, asta costă: lemne, personal de supraveghere…

Încet-încet, mai c-o vorbă, mai c-o glumă, comandantul Aciobăniţei aproape că termină varza. Nu-şi putu da seama momentan dacă e sătul. Cert e că-şi simţea stomacul plin. Văzând că pilotul Amărăşteanu abia dacă se atinsese de ce avea înainte, comandantul îi spuse:

— Dacă înghiţi, merge, încearcă.

— Cine ştie câte-o să mai înghiţim – răspunse sumbru Amărăşteanu.

Fu adusă apoi în două butoaie apă curată, rece, direct de la izvor, şi i se dădu fiecăruia să bea dintr-o cană de tablă legată cu un lanţ lung care ajungea până-n capătul cel mai îndepărtat al hangarului. Aciobăniţei bău cu plăcere deoarece cana cu lanţ îi amintea de copilărie, de satul din Teleorman cu fântâna din centru unde era tot aşa, o cană cu lanţ căreia el, spirit inventiv de mic, îi făcuse la fund nişte găurele aproape de neobservat, în aşa fel încât turiştilor care mergeau spre Bucureşti sau Alexandria (Alexandria din Teleorman) şi se opreau însetaţi la fântâna, să le curgă apa pe haine când duceau cana la buze. Fusese atunci o epocă frumoasă, cu mulţi oameni care nu-şi dădeau seama că le curge ceva pe haine până nu beau paharul cu lanţ până la fund.

EPISODUL 12.
SENTIMENTE GENERAL-UMANE

După ce terminară masa, ieşiră cu toţii în faţa cantinei. Era o după-amiază frumoasă. Soarele, chiar dacă mai mic decât cel terestru, lumina plenar, încălzindu-le întrucâtva feţele. Fără să-şi dea seama, comandantul Aciobăniţei şi tânăra mediocră pistruiată se desprinseră de ceilalţi, luând-o mai în faţă, pe cărarea dintre barăci. De undeva se-auzea cum se-ncearcă repararea unui difuzor. Aciobăniţei se uită cu coada ochiului spre tânăra. I se păru că n-arată chiar atât de derizoriu, c-avea şi ea, aşa cum privea acum în gol, ceva uman pe chip şi că nu era, în ciuda nenumăraţilor pistrui, tocmai urâtă. Se vedea cât colo că era o femeie pe care te puteai baza la o adică, femeie muncită, care nu se sfia, când era momentul, să pună mâna pe furcă, pe sapă sau pe topor şi să-ţi dea una-n cap dacă te apropiai prea mult.

— Să facem câţiva paşi... – propuse timid comandantul.

— Să nu se interpreteze... – răspunse cu aceeaşi timiditate tânăra.

— Sunt căsătorit, am copii, prezint toate garanţiile, nu trebuie să vă fie frică – spuse comandantul. Normal, ca tot omul, am avut şi eu în tinereţe câteva să le zicem aventuri, dar nu acestea constituiau esenţialul activităţii mele. Am fost şi îndrăgostit o dată, „săptămâna oarbă”, cum se spune la noi în popor, dar mi-a trecut, m-a ajutat mult şi colectivul...

— Şi pe mine m-ajută mult colectivul – spuse cu simplitate tânăra. Cred că dacă n-ar fi colectivul, m-aş îndrăgosti de-o grămadă de ori, ca proasta.

— Chiar astă voiam să vă-ntreb, dacă nu vă supăraţi – zise comandantul. Dumneavoastră cum rezolvaţi problemele ce se mai ivesc – cum să zic? – din împărtăşirea neaşteptată a unor sentimente general-umane?

— Nu înţeleg – spuse tânăra.

— Nici eu nu prea înţeleg, dar simt ce vreau să spun – zise Aciobăniţei. Adică, mai clar: dumneavoastră, mediocrii, care observ că aveţi o structură moleculară asemănătoare cu a noastră, vă puteţi manifesta nişte afecţiuni, vă puteţi, de pildă, plimba de mână, de talie, de comun acord? Vă puteţi îndrăgosti?

— Sunt două probleme deosebite, dacă-mi permiteţi – răspunse tânăra. Îndrăgostirea e una, plimbarea de mână, de

talie şi de comun acord sunt alte trei probleme pe care noi nu le confundăm. Noi nu sărim etapele, înţelegeţi?

— Nu înţeleg – spuse comandantul – dar important e că vă urmăresc. Continuaţi.

— Să vă dau un exemplu. Să zicem că, prin abstract, noi doi, dumneavoastră şi cu mine, am fi atins stadiul în care ne putem plimba de mână. Credeţi că dacă ne-am ţine de mână până la baraca aceea de-acolo, după baracă ne-am putea lua de talie?

— Cu siguranţă, da – spuse Aciobăniţei.

— Ei bine, nu! – spuse mediocra. Aici greşiţi. Noi doi nu ne putem lua de talie câtă vreme suntem în faza ţinutului de mână.

— Şi ce ne opreşte să depăşim firesc această fază? – întrebă comandantul.

— Părinţii – spuse tânăra. Numai ei se pot ţine de talie şi vor veghea ca noi doi să ne ţinem numai de mână câtă vreme nu suntem căsătoriţi.

— Dar ei, părinţii, dacă se pot lua de talie, se mai pot ţine de mână? – întrebă Aciobăniţei.

— În principiu, da – răspunse tânăra —, dar ce rost mai are să te ţii de mână când te poţi lua de talie?

— Aveţi dreptate – spuse comandantul. Dar cu plimbarea de comun acord cum e?

— Plimbarea de comun acord urmează de regulă după un act care-i implică în egală măsură pe cei doi parteneri: divorţul.

EPISODUL 13. SOMNUL

— Ştiţi ce observ la dumneavoastră? – spuse comandantul Aciobăniţei, după câteva clipe de tăcere. Sunteţi toţi foarte lucizi.

— Asta ne-ar mai lipsi, să nu fim – răspunse tânăra mediocră. Suntem lucizi de mici. Nu vă daţi seama ce bine e să fii lucid de mic, să-ţi dai seama ce te aşteaptă când vei fi mare şi, când în sfârşit eşti mare, să ţi se-ntâmple exact ceea ce credeai fiind un mic lucid!

— Eu când eram mic nu prea eram lucid – mărturisi comandantul Aciobăniţei. Eram aşa, mai împrăştiat, ca băieţii. Visam să conduc o navă, să călătoresc, să văd cosmosul… Culmea e că tocmai asta am păţit: conduc o navă, călătoresc, văd cosmosul.

— Da, dar aţi ajuns aici – spuse tânăra. Nu veţi mai fi comandant, nu veţi mai călători, nu veţi mai vedea cosmosul.

— De călătorit, am călătorit destul, cosmosul, cât s-a putut, l-am văzut, însă mi-ar părea rău să nu mai fiu comandant – spuse Aciobăniţei. Mă obişnuisem. Dar, mă rog, dacă nu se poate… Nu vreţi să luăm puţin loc pe aceeaşi bancă?

— Doar câteva clipe – răspunse tânăra. Se-apropie ora când trebuie să dormim.

Se aşezară. Rămas în urmă, pilotul Amărăşteanu dădea târcoale unui tractor cu şenile într-o rână.

— Ciudată banca asta pe care stăm, nu? – spuse Aciobăniţei. N-am mai văzut nicăieri aşa design.

— Da, e o bancă ergonomică – răspunse tânăra.

— Şi trebuie toţi să dormiţi? – întrebă comandantul.

— Marea majoritate – răspunse tânăra pistruiată. S-a pornit de la constatarea că după prânz ni se face de regula somn. Şi-atunci de ce să picotim degeaba? Dormim de-a binelea o oră care ni se adaugă la programul de seară.

— Şi cei care, să zicem, nu vor să doarmă?

— Intră la veghe. Dar sunt foarte putini. Şi sunt văzuţi prost.

— Mie, de pildă – spuse Aciobăniţei zâmbind timid —, nu mi-e somn. Prezenţa dumneavoastră mă trezeşte complet.

— Sunteţi nou, de-aia – răspunse tânăra. În curând prezenţa mea o să v-adoarmă complet. Sunt o fată ca oricare n-am nimic deosebit. Şi sunt o infinitate ca mine.

— Interesante valori daţi dumneavoastră somnului – schimbă vorba comandantul.

— Pentru noi, oricât de ciudat, somnul e esenţial – spune tânăra mediocră. Avem adevăraţi maeştri la dormit. Ei pot adormi instantaneu, indiferent de împrejurare sau tocmai din cauza ei. Dar pentru asta trebuie exerciţii, antrenament… Noi, ăştialalţi, ne mulţumim cu un somn normal, fără vise.

— Şi unde dormiţi?

— Aici – arătă tânăra spre şirul de barăci. Aici sau vara afară, în aer liber, pe câmp, unde ne-apucă goarna. Odată n-am putut să aţipesc, mă durea capul, îmi făcuse curte cineva, şi-am ieşit să mă plimb, de veghe. A fost un spectacol fascinant: toată planeta noastră dormea. Vă daţi seama? Sute, mii dormind în cele mai variate poziţii, neştiutori de nimic şi de nimeni. Unde

întorceai capul, dădeai de unul dormind. M-am simţit atunci mândră: nicăieri nu se doarme mai frumos ca la noi.

EPISODUL 14.

PROBLEME GRAMATICALE

— Ş tiţi – spuse comandantul Aciobăniţei, schimbând vorba – felul cum stăm noi doi aici pe bancă îmi evocă, dacă pot să mă exprim aşa, o pagină din adolescenţă.

— Bineînţeles că puteţi să vă exprimaţi aşa – spuse tânăra mediocră. Este chiar indicat să vă. exprimaţi într-un chip cât mai ales. Aţi putea intra în cercul nostru de exprimare aleasă.

— Aveţi aşa ceva? – întrebă, plăcut surprins, Aciobăniţei.

— Bineînţeles. Avem o grămadă de cercuri: de filatelie, de lăcătuşerie, de columbofilie, de zootehnie, de îmbunătăţiri funciare, de boilere… mă rog, fiecare pe specificul său. Practic, nu e domeniu fără câteva cercuri. Printre ele, şi cercul de exprimare aleasă.

— Interesant – spuse comandantul Aciobăniţei. Mi-ar plăcea să acţionez într-un asemenea cerc. Pentru că tocmai asta voiam să evoc, eu în adolescenţă, chiar şi în tinereţe, n-am avut, vă rog să mă credeţi pe cuvânt, timp fizic să învăţ să mă exprim ales. Eu unul mai mult cu motorul în patru timp, cu cilindrii, apoi mai târziu cu graficele, cu efectul Coandă, mă-nţelegeţi, nu?

— Într-o oarecare măsură, nu-mi sunt total străine problemele dumneavoastră – răspunse tânăra mediocră.

— Aţi activat şi dumneavoastră în cercul suspomenit? – spuse Aciobăniţei. Deoarece văd că vă exprimaţi într-un fel care nu lasă de dorit.

— La cercul de exprimare aleasă au fost locuri puţine şi nu am putut sa mă-nscriu – răspunse tânăra. Sunt în schimb membră titulară în cercul de exprimare corectă. De pildă – luă ea un aer şăgalnic – ştiţi cum se scrie „Datu-mi-o-ai”?
Comandantul Aciobăniţei se gândi câteva clipe.

— Sunteţi foarte ironică – răspunse el surâzând cu tristeţe.
Se lăsă tăcerea. Dinspre tractorul cu şenile într-o rână se apropie de ei pilotul Arnărăşteanu.

— Deranjez? – întrebă el.

— Dimpotrivă – răspunse comandantul. Ia loc. Tocmai discutam cu domnişoara… iertaţi-mă, am cam uitat cum vă cheamă… mi se întâmplă tot mai des în ultima vreme…

— BŢ 3 – răspunse tânăra mediocră.

— Aşa, da, tocmai discutam cu domnişoara BŢ 3 despre activităţile de-aici din timpul liber. Ştii ce multe, ce atractive cercuri au? Am putea să ne înscriem şi noi într-unul.

— Eu m-aş înscrie pe-o orbită şi-aş întinde-o – mormăi, cu privirea în zare, Amarăşteanu.

— De ce vorbiţi aşa – întrebă tânăra BŢ 3, uitându-se la pilot cu vie simpatie. Sunteţi tânăr, aveţi toate şansele s-ajungeţi ca noi. Trebuie numai putină silinţă.

— Ş i dacă nu vreau s-ajung ca voi? – întreba pilotul Amărăşteanu.

— E foarte simplu – răspunse tânăra. Dacă nu vreţi s-ajungeţi ca noi, o s-ajungeţi la capătul răbdărilor. E ora de somn. Nu veniţi şi dumneavoastră?

— Noi am mai sta niţel treji – răspunse comandantul. Oricum, ne-a făcut multă plăcere. Dormiţi în pace!

Tânăra se îndepărtă spre barăci.

— Ştii că nu e rea? – zise comandantul, uitându-se după femeie. N-ai zice că e mediocră.

— Eee – făcu Amărăşteanu – toate sunt la fel.

— Nu te ştiam aşa misogin – spuse Aciobăniţei. Ai avut pojar când ai fost mic?

Pilotul mi răspunse.

— Auzi, Amărăştene – zise comandantul după un timp – cum se scrie, mă, „datu-mi-o-ai”?

— Cum se-aude – răspunse Amărăşteanu.

ULTIMUL EPISOD.

DEFECŢIUNE TEHNICĂ

În orice istorie science-fiction intervine într-o anumită împrejurare un moment când viitorul devine trecut, trecutul devine prezent, iar prezentul… ce să mai vorbim. Ei bine, momentul acela, pentru istoria de faţă, a sosit. Avem o defecţiune tehnică. Se cuvine, e necesar, se impune, avem obligaţia să ne luăm rămas-bun de la personajele noastre şi de la Planeta Mediocrilor, căci altfel riscăm ca anticipaţia să ajungă protocronică, iar ceea ce, de comun acord, considerăm a fi la mii de miliarde de kilometri să se afle, spre surpriza noastră, doar la câţiva ani-lumină.

Nu fără regret, desigur, ne vom despărţi de oneştii, poate uneori anoştii, dar totdeauna – cel puţin pentru povestitori – simpaticii eroi ai Planetei Mediocrilor: le-am fost, cât s-a putut, alături, le-

am împărtăşit idealurile, visurile, temerile, adeseori chiar şi hrana; ne-am bucurat de succesele lor, am suferit eşecurile lor, le-am cunoscut prietenele, planurile, am fost şi noi entuziaşti, timizi, vigilenţi, am luat şi noi Cuvântul şi l-am transformat în substantiv comun. Şi chiar dacă, din motivele cunoscute (diametru mic, aspiraţie mare), orizontul Planetei Mediocrilor este mai apropiat, mai îngust decât cel pământean, nu o dată ne-am imaginat, împreună cu personajele noastre, că el este la nivelul întregii Terra.
Consideraţia arătată lumii pe care o părăsim din motive tehnice se răsfrânge implicit şi asupra aceluia care ne-a fost sprijin şi îndreptar deopotrivă, pe tot parcursul drumului: Cititorul. În clipele grele, la El ne-am gândit. Când şovăiam, la El ne-am gândit. Poate doar uneori, la o beţie de cuvinte, să nu ne fi amintit de El, dar atunci am fost convinşi că se gândeşte El la noi.
Iar dacă vreodată i-om fi greşit cu ceva, îl rugăm să ne creadă că n-avem decât, parafrazând, o scuză: şi noi am fost pe Planeta Mediocrilor!

SFÂRŞIT